

ODLUKA**USTAVNOG SUDA REPUBLIKE CRNE GORE KOJOM SE ODBIJA ŽALBA
SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE CRNE GORE, NA RJEŠENJE
REPUBLIČKE IZBORNE KOMISIJE, BR O1-218/2 OD 12 MAJA 1998. GODINE****("Službeni list Republike Crne Gore", br. 021/98 od 02.06.1998)**

Odluka Ustavnog suda Republike Crne Gore kojom se odbija žalba Socijaldemokratske partije Crne Gore, na Rješenje Republičke izborne komisije, br o1-218/2 od 12 maja 1998. godine

Ustavni sud Republike Crne Gore, u sastavu: predsjednik prof. dr Blagota Mitrić i sudije: Božidar Martinović, Šefko Crnovršanin i Radojko Đurićanin, na osnovu odredaba člana 113 stav 1 tačka 8 Ustava Republike Crne Gore, člana 51 stav 1, tačka 4 i člana 56 tačka 8 Zakona o Ustavnom sudu Republike Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 21/93), nakon održane javne rasprave na sjednici od 14. maja 1998. godine, donio je

ODLUKU

ODBIJA SE žalba Socijaldemokratske partije Crne Gore na Rješenje Republičke izborne komisije, br o1-218/2 od 12. maja 1998. godine kojim je odbijen prigovor izjavljen protiv Rješenja Opštinske izborne komisije Herceg Novi, br 59/98 od 9. maja 1998. godine kojim je utvrđena i proglašena Izborna lista "Da živimo bolje - Milo Đukanović", Demokratska partija socijalista Crne Gore i Narodna stranka za izbor odbornika u Skupštinu opštine Herceg Novi, kao neosnovana.

Ova odluka objaviće se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Obrazloženje

Socijaldemokratska partija Crne Gore blagovremeno je podnijela žalbu na Rješenje Republičke izborne komisije, navedeno u izreci ove odluke, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava.

U žalbi se ističe da je žalbeno rješenje u suprotnosti sa Sporazumom koji su potpisali Demokratska partija socijalista Crne Gore, Narodna stranka i Socijaldemokratska partija Crne Gore na republičkom nivou, a samim tim i sa odredbom člana 42 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika. Naime, podnosilac žalbe smatra da je naziv: "Da živimo bolje - Milo Đukanović" zaštićen ovim sporazumom, odnosno važi samo za koaliciju navedene tri stranke i da ga ne može upotrijebiti koalicija Demokratske partije socijalista Crne Gore i Narodne stranke, bez Socijaldemokratske partije Crne Gore za podnošenje zajedničke izborne liste za izbor odbornika u Skupštinu opštine Herceg Novi. S toga se smatra da je u ovom slučaju pogrešno tumačenje člana 42 Zakona od strane Republičke izborne komisije, da naziv koalicije političkih stranaka može biti različito tumačen na republičkom, odnosno na lokalnom nivou. Nasuprot tome je mišljenje da pomenuti naziv predstavlja ekskluzivno pravo koje su dobrovoljno izabrale tri partije potpisnice Sporazuma, te da samim tim one imaju autorska pravo na ovaj naziv, i da se isti ne može koristiti bez saglasnosti i odobrenja bilo koje od ove tri partije koja ne pristupi koaliciji. Ističe se i to da je Republička izborna komisija povrijedila i član 109 stav 3 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jer nije odlučila o prigovoru ove stranke u roku predviđenom ovim članom, navodeći da je prigovor izjavljen neposrednim uručenjem Republičkoj izbornoj komisiji 11. maja 1998. godine u 16,00 časova, a da je ožalbeno rješenje neposredno uručeno predstavniku Socijaldemokratske partije Crne Gore, 12. maja 1998. godine, u 21 čas, što je konstatovano u knjizi prijema.

U toku postupka i na osnovu rezultata javne rasprave, Ustavni sud je, na sjednici od 14. maja 1998. godine, nakon razmatranja osporenog rješenja i cjelokupne dokumentacije, utvrdio da žalba nije osnovana.

Rješenjem Republičke izborne komisije, na koje je podnijeta žalba odbijen je prigovor Socijaldemokratske partije Crne Gore br III-132 od 11. maja 1998. godine, izjavljen protiv Rješenja Opštinske izborne komisije Herceg Novi br. 59/98 od 9. maja 1998. godine, kojim je utvrđena i proglašena izborna lista "Da živimo bolje - Milo Đukanović" Demokratske partije socijalista Crne Gore i Narodne stranke, za izbor odbornika, u Skupštinu opštine Herceg Novi. Pri tome, Komisija je konstatavala da je Socijaldemokratska partija Crne Gore uložila prigovor Republičkoj izbornoj komisiji na navedeno rješenje Opštinske izborne komisije Herceg Novi, smatrajući da ta komisija nije imala pravo da utvrdi i proglasi zajedničku izbornu listu Demokratske partije socijalista Crne Gore i Narodne stranke za izbor odbornika u Skupštinu opštine Herceg Novi pod navedenim nazivom, već je trebala, shodno članu 47 Zakona o izboru odbornika i poslanika, zaključkom da utvrdi, da se takav naziv liste ne može prihvatiti i naložiti podnosiocu liste da promijeni njen naziv imajući u vidu Sporazum o podršci zajedničkoj izbornoj listi na parlamentarnim izborima koji će se održati 31. maja 1998. godine, koji je potpisan od strane Demokratske partije socijalista Crne

Gore, Narodne stranke i Socijaldemokratske partije Crne Gore, o nastupanju na izborima za poslanike u Skupštini Republike Crne Gore. S tim u vezi, Republička izborna komisija je ocijenila da je navedeni prigovor neosnovan iz razloga što je Sporazumom Demokratske partije socijalista - Opštinski odbor Herceg Novi i Narodne stranke - Opštinski odbor Herceg Novi, predviđeno podnošenje zajedničke izborne liste za izbor odbornika u Skupštinu opštine Herceg Novi, na izborima koji će se održati 31. maja 1998. godine, a pod nazivom zajedničke izborne liste "Da živimo bolje - Milo Đukanović" - Demokratska partija socijalista Crne Gore - Narodna stranka, pri čemu je citiran član 42 Zakona o izboru odbornika i poslanika. Imajući to u vidu navedena komisija je zaključila da je Opštinska izborna komisija Herceg Novi pravilno primijenila odredbe člana 48 Zakona o izboru odbornika i poslanika, kada je svojim rješenjem, osporenim označenim prigovorom, utvrdila i proglasila zajedničku izbornu listu Demokratske partije socijalista Crne Gore i Narodne stranke pod nazivom "Da živimo bolje - Milo Đukanović" - Demokratska partija socijalista Crne Gore - Narodna stranka.

Ustavom Republike Crne Gore je propisano: da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja sloboda i prava ako je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 12 tačka 1); da građanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života ima pravo da bira i da bude biran; da se biračko pravo ostvaruje na izborima; da je biračko pravo opšte i jednako i da su izbori slobodni i neposredni, a glasanje tajno (član 32) i da Ustavni sud odlučuje o izbornim sporovima i sporovima u vezi s referendumom koji nijesu u nadležnosti redovnih sudova (član 113 stav 1 tačka 8).

Zakonom o Ustavnom sudu Republike Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 21/93) propisano je: da se postupak za odlučivanje o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika pokreće podnošenjem žalbe na rješenje nadležne izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor protiv tog rješenja i da se žalba iz stava 1 ovog člana podnosi Ustavnom sudu u roku od 24 časa od časa dostavljanja rješenja (član 42); da žalbu iz člana 42 ovog zakona može podnijeti birač, čiji je prigovor odbačen ili odbijen, kandidat za poslanika i odbornika i nosilac izborne liste; da žalba sadrži razloge i dokaze o povredi prava u toku izbora i da Ustavni sud odlučuje o žalbi iz stava 1 ovog člana u roku od 48 časova od časa prijema žalbe (član 43).

Zakonom o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 4/98) propisano je: da se odbornik, odnosno poslanik bira u izornoj jedinici na osnovu liste političke stranke (stranačka izborna lista), koalicije političkih stranaka (koaliciona izborna lista), odnosno grupe građana (izborna lista grupe građana) (član 4); da se naziv izborne liste određuje prema nazivu političke stranke koja podnosi listu; da se, ako dvije ili više političkih stranaka podnesu zajedničku izbornu listu, naziv i druga prava i obaveze podnosilaca zajedničke izborne liste određuje sporazumom koji se istovremeno sa zajedničkom izbornom listom dostavlja nadležnoj izornoj komisiji (član 42 st. 1 i 2); da se izborna lista za izbor odbornika dostavlja opštinskoj izornoj komisiji, a za izbor poslanika Republičkoj izornoj komisiji najranije 20 dana od dana raspisivanja izbora, a najkasnije 20 dana prije dana određenog za održavanje izbora (član 46 stav 1); da nadležna izborna komisija, odmah po prijemu izborne liste, utvrđuje da li je lista podnesena u određenom roku i da li je sastavljena u skladu sa ovim zakonom (član 47 stav 1); da, ako nadležna izborna komisija utvrdi da podnesene izborne liste nemaju nedostataka ili da su utvrđeni nedostaci otklonjeni rješenjem, utvrđuje i proglašava izbornu listu (član 48 stav 1); da se prigovor protiv odluke, radnje ili propusta biračkog odbora podnosi opštinskoj izornoj komisiji i da se prigovor protiv odluke, radnje ili propusta opštinske izborne komisije podnosi Republičkoj izornoj komisiji (član 108); da nadležna izborna komisija donosi rješenje u roku od 24 časa od časa prijema prigovora i dostavlja ga podnosiocu prigovora (član 109 stav 1) i da se protiv rješenja Republičke izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor može izjaviti žalba Ustavnom sudu Republike Crne Gore (član 110 stav 2).

Iz navedenih odredaba Ustava proizilazi da Republika zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana, pa i biračkog prava koje se ostvaruje na izborima. S tim u vezi, odredbom člana 42 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika je predviđeno da dvije ili više političkih stranaka mogu podnijeti zajedničku izbornu listu, da su u tom slučaju stranke dužne da sklope sporazum kojim će odrediti naziv i druga međusobna prava i obaveze i da taj sporazum, istovremeno sa zajedničkom izbornom listom dostave nadležnoj izornoj komisiji.

Uvidom u priloženu dokumentaciju utvrđeno je da su Demokratska partija socijalista Crne Gore i Narodna stranka u Herceg Novom sklopile Sporazum o zajedničkoj izornoj listi za izbor odbornika u Skupštinu opštine Herceg Novi na izborima od 31. maja 1998. godine pod nazivom "Da živimo bolje - Milo Đukanović" - Demokratska partija socijalista Crne Gore - Narodna stranka; da je ova izborna lista podnijeta Opštinskoj izornoj komisiji u Herceg Novom 8. maja 1998. godine, a utvrđena i proglašena rješenjem pomenute komisije br. 59/98 od 9. maja 1998. godine; da je na ovo rješenje Socijaldemokratska partija Crne Gore izjavila prigovor Republičkoj izornoj komisiji koja ga je odbila Rješenjem, koje se žalbom osporava.

Iz izloženog, po nalaženju Ustavnog suda, proizilazi da su pomenute dvije stranke sklopile sporazum i podnijele zajedničku izbornu listu saglasno članu 42 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika. S toga, pravilno je postupila Opštinska izborna komisija u Herceg Novom kada je utvrdila i proglasila zajedničku izbornu listu Demokratske partije socijalista Crne Gore i Narodne stranke u Herceg Novom za izbor odbornika u Skupštinu opštine Herceg Novi i Republička izborna komisija kada je odbila prigovor Socijaldemokratske partije Crne Gore na rješenje Opštinske izborne komisije u Herceg Novom. Pri tome, Ustavni sud je utvrdio da pomenute izborne komisije prilikom

odlučivanja nijesu bile dužne da uzmu u obzir Sporazum Demokratske partije socijalista Crne Gore, Narodne stranke i Socijaldemokratske partije Crne Gore o podršci zajedničkoj izbornoj listi na parlamentarnim izborima koji će se održati 31. maja 1998. godine, odnosno da će na izborima za poslanike u Skupštinu Republike Crne Gore nastupiti sa zajedničkom izbornom listom pod nazivom "Da živimo bolje - Milo Đukanović". Ovo zbog toga što se taj sporazum odnosi na izbor poslanika u Skupštinu Republike Crne Gore, a iz Zakona o izboru odbornika i poslanika proizilazi da je postupak izbora, pa i postupak kandidovanja odbornika u skupštinu opštine u potpunosti odvojen od postupka izbora, odnosno kandidovanja poslanika u Skupštinu Republike, pa i u slučaju kada se ovi izbori sprovedu istovremeno.

Osim toga, Ustavni sud je utvrdio da nema procesnih pretpostavki za odlučivanje po žalbi u dijelu kojim se osporava naziv zajedničke izborne liste Demokratske partije socijalista Crne Gore i Narodne stranke u Herceg Novom zbog toga što, navodno nosilac izborne liste Milo Đukanović nije dao saglasnost na naziv izborne liste koja sadrži njegovo ime, saglasno stavu 4 člana 42 Zakona o izboru odbornika i poslanika. Naime, to pitanje nije bilo predmet prigovora na rješenje Opštinske izborne komisije u Herceg Novom, pa s toga ni predmet odlučivanja Republičke izborne komisije, a iz odredaba člana 108 stav 2 i člana 110 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika i člana 42 Zakona o Ustavnom sudu Republike Crne Gore proizilazi da predmet odlučivanja kod Ustavnog suda mogu biti samo pitanja koja su već bila predmet prigovora Republičkoj izbornoj komisiji, odnosno njenog rješenja kojim je taj prigovor odbijen ili odbačen.

Takođe, Ustavni sud je utvrdio da je žalba neosnovana i u dijelu kojim se ističe neblagovremenost odlučivanja Republičke izborne komisije po prigovoru.

Naime, iz priložene dokumentacije je utvrđeno da je Republička izborna komisija primila prigovor Socijaldemokratske partije 11. maja 1998. godine, u 16 sati, a da je po istom odlučila na sjednici od 12. maja 1998. godine koja se završila u 14 sati i 50 minuta, dakle u roku od 24 časa od prijema prigovora, saglasno odredbi člana 109 stav 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika, iz koje proizilazi da je Republička izborna komisija dužna da odluči u roku od 24 časa od časa prijema prigovora i da rješenje o tome dostavi podnosiocu prigovora, a ne da u ovom roku i odluči i dostavi rješenje kako to ističe podnasilac žalbe.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Odluka o objavljivanju ove odluke zasniva se na odredbi člana 116 stav 3 Ustava Republike Crne Gore.

U.br. 27/98

Podgorica, 14. maja 1998. godine

Predsjednik Ustavnog suda

Republike Crne Gore,

Prof. dr Blagota Mitrić, s.r.